

Munkatársak: Pap Csilla (SZTE), Takács Melinda (ELTE) régészhallgatók, Czövek Attila.

ÓDOR JÁNOS GÁBOR

147. Felsőnána, Ónána

(Tolna megye) Kö

A falutól Ny-ra kb. 2 km-re, két kis völgy találkozása feletti dombon található a középkori Nána falu. Tszfm. kb. 170 m, a völgyek feletti relatív magassága kb. 30–35 m.

A lelőhely egy részének erődítetttségére légi felderítés közben figyeltem fel. A szántásban jól látszott, hogy a domb déli, összeszűkülő részén egy kisebb területet sötétbarna gyűrű övez. Terepbejáráskor ezen a területen templomra utaló nyomokat (igen sok embercsonttöredéket, építési törmeléket) figyeltem meg. A sötét csík helyén 6–8 m széles terasz látszott 3 oldalról. A domb gerince felől csak szürke elszíneződés volt észlelhető: itt minden bizonnyal elszántották az egykori árkot, és most már csak felülről mutatkozott az erődítés lezáródása. Az egykor árokkal övezett domb átmérője kb. 30 m.

A szintvonalas felmérést 2005. áprilisban készítettük el.

Áprilisban bejártam a falu K-i szakaszát is. A simított szántásban szürke, hamus, paticsos foltokat figyeltem meg, és sok cserepet, állatcsontot találtam. Előkeült egy ép nádvágó is.

Munkatárs: Korondán Zoltán.

MIKLÓS ZSUZSA

148. Felsőörs, Major

(MRT 2. k. 9/12 lh.)

(Veszprém megye) B, Kö

2005. október 21-én helyszíni szemlét tartottam a lelőhelyen, mert bejelentés érkezett, hogy közművesítés során sírok kerültek elő. A lelőhely az Úttörő utcától D-i, K-i, és Ny-i irányba terjed ki, a volt tsz major környezetében. A legtöbb leletanyagot a topográfiában említett forrástól K-re, egy domboldalon találtuk: kovapengéket, viszonylag sok késő bronzkori kerámiatöredékeket, és kevés középkori cserepet. A helyiek elmondása szerint a belterület déli határát jelentő földútban vezettek közműveket, amikor a sírok előkerültek, de erről senkit nem értesítettek. Megmutattak egy majdnem ép koponyát, amit ott találtak, ezen torzításra(?) utaló nyomokat látnak. Más korhatározó sírleletről nem tudtak.

SÁROSI EDIT

149. Felsőpakony, Páskom

(Pest megye) Sza, Kk

2005. november 2–21. között próbafeltárást végeztünk a településtől D-re, a Vasút utca mellett. A lelőhely ÉK-i szélét sikerült megtalálni, ÉNy, D, DK-i irányban a lelőhely folytatódik. A kutatóárokban 128 objektum került elő. Ebből 60 biztosan késő szarmata kori (Kr. u. 3–4.

sz.), 64-ről szintén feltételezhető, hogy szarmata, 1 késő középkori objektum. Jellegüket tekintve: 63 gödör, 32 árok, 11 ház, 7 kút, 13 bányagödör, 1 kemence és 1 cölöplyuk feltételezhető (a kutatóárok keskenysége és a feltárás hiánya miatt néhány objektum bizonytalan).

A leletek a nagykőrösi Arany János Múzeumba kerültek.

Munkatárs: Simon László.

ZSOLDOS ATTILA

150. Felsőpáhok határa

(Zala megye) Ő, U, B, Ró, Á, Kk, Kú

2005 májusában terepbejárást végeztünk a Hévíz–Alsópáhok elkerülő út nyomvonalán, melynek során Felsőpáhok határában hét lelőhelyet regisztráltunk.

Billegér-dűlő: A település É-i részén, egy É–D-i hossz tengelyű domb K-i lejtőjén egy hatalmas, frissen szántott és boronált táblában, ritkán jelentkező késő középkori/kora újkori kerámiatöredékeket, valamint 3 db kőeszközt gyűjtöttünk. Rontotta a megfigyelési lehetőségeket, hogy a talaj nagyon száraz és poros volt, továbbá a tábla jelentős részében, nagy foltokban laposkötöredékek fedték a felszínt. Nagyon gyakori volt a gyepvas is, mely változatos formákban jelentkezett. A lelőhely mintegy 330 m-es hosszában kb. 20 m-es szintkülönbség adódott. A lelőhely szélessége kb. 200 m-re becsülhető. Csak a déli része esett az általunk vizsgált területre, kb. a nyomvonal 5,5–5,3 km-szelvényei közé.

Irtás-rét-dűlő, D: A településtől É-ra, egy kerítéssel határolt zárt kerttől D-re fekszik a lelőhely, enyhe lejtésű, É–D-i hosszirányú domb K-i lejtőjén, egy kisebb platón. K–Ny-i kiterjedése kb. 100 m. A zárt kert déli szélétől kb. 50 m-re érzékelhető volt némi sűrűsödés a leletek egyébként nagyon szórványos jelentkezésében. Az É–D-i kiterjedés kb. 200 m. A lelőhely a nyomvonal 4,80–4,60 km-szelvényeinek magasságában, de attól Ny-ra terül el. A leletek kisebb része római, többségük késő középkori kerámia. Az őskort 2 db kőeszköz képviseli.

Irtás-rét-dűlő, É: A lelőhelyet a település külterületének É-i részén találtuk. Az Irtás-rét-dűlő É-i felében, az 5,3 km-szelvényénél, egy kb. 50 m sugarú körben több kőeszközt és viszonylag sok, de nagyon apróra tört és kopott felületű kerámiát gyűjtöttünk. Néhány darab kavicsos soványítású. Találtunk jó néhány mázas kerámiatöredéket is, ezek egy része néprajzi, egy részük azonban régészeti korú, azaz késő középkori/kora újkori. A lelőhelyen sárga okkerrögök és gyepvasdarabok is előfordultak. A lelőhely ugyanannak az É–D-i dombnak a K-i lejtőjén terül el, mint a Billegér-dűlői, de attól kb. 200 m-re D-re, jól elkülönülve, kb. a nyomvonal 5,35–5,25 km-szelvényei között.

Páhoki-patak partja: A Páhoki-patak völgyének Ny-i partján emelkedő, É–D-i lefutású dombhát K-i lejtőjén, a Felsőpáhokot Hévízzel összekötő országúttól D-re két szántott parcellában szórványosan jelentkeztek az apróra tört és nagyon kopott felületű, korongolt késő kö-